

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בספרות

מועד קיץ תשע"ז 2017

סמל שאלון

8282

הפתרון נכתב על ידי

אבי הבר

מצוות מורי רשת החינוך אנקורי

המורים שפתרו את הבחינה מחכים לכם פה

www.ankori.co.il/ask

פרק ראשון – שירה

שאלה מספר 1: אודיסס

הבית השלישי מציג את משבר השיבה הביתה של אודיסס. הוא הולך באיזור ביתו, אינו מבין את השפה, לשונו שלו כאילו מתה. איש אינו מכיר אותו למרות שהיה שליט הממלכה. תחילה הוא חושב שזו טעות, שטעה בדרכו, כך מתקשר הבית השלישי אל הבית הראשון והשני ואילו בבית הרביעי הוא מנסה ליצור קשר עם האנשים ההולכים בדרך אך אינם מבינים אותו, לא את לשונו ולא את מקומו. המבוגרים מושכים את הילדים שהולכים אחרי האיש המוזר הזה. כך נוצר קשר בין כל בתי השיר אל החוויה של האיש החוזר אל ביתו ואיש אינו מכיר אותו והוא אינו מכיר אותם.

שאלה מספר 3: דברי רקע ראשוניים

שתי התרבויות המוצגות, של אימו ושל אביו, מתארות ריבוי של תרבויות מרוקאיות המלוות באגדות. כמו האם המספרת על כפר השיחים שהציפורים נותנות חלב. האם, המכה על ליבה, האב, שעוסק בתרבויות הדתיות כשהוא מלווה את חייו בשתיית ערק. בניגוד לשניהם וכהמשך לתרבויות אלו, הוא, ארז ביטון, מנסה לקשור עצמו לתרבויות אירופאיות. תרבויות המנוגדות לתרבויות של הוריו ולכן הוא עוסק בהן בלילה כאשר הם ישנים. התרבויות האירופאיות באות לידי ביטוי במסות של באך.

פרק שני – דרמה

שאלה מספר 5: אנטיגונה

הדרמה אנטיגונה מסתיימת בטרגדיה המשפחתית. בעוד שבתחילת הדרמה מדובר על המלך קראון ובנות המלך אנטיגונה ואיסמנה כשכל דמות נאבקת למען האמת שלה. שתי הדמויות הטראגיות, קראון ואנטיגונה הנאבקות למען האמת שלהן ואינן מוכנות להתפשר על אמת אחרת, אמת ביניים. אנטיגונה עוסקת בחוק האלים המציג אוטופיה שאינה מתקיימת במציאות ולא ניתן לכפות אותה על איש ואילו קראון, המלך, מציג את חוק המלך, שהוא הצדק היחסי של המחוקק ואינו מחויב לאמת. שתי הדמויות הללו מתנגשות במציאות, אנטיגונה מתאבדת וקראון רואה עצמו אשם. שתי הדמויות הנוספות ביצירה, היימון ואיסמנה, מנסות להציג את דרך הביניים. איסמנה מקבלת את חוק האלים כשם שהיימון, בן המלך, מקבל את חוק המלך, אך שניהם מקבלים גמישות ונלחמים כנגד הדמויות הטראגיות העקשניות והגאוותניות.

שאלה מספר 6: אנטיגונה

אין ספק שהסיום הוא בלתי נמנע. הדמויות הטראגיות בכל חברה סופן שהן הורסות את עצמן ולעיתים מחסלות את החברה. אנטיגונה מתאבדת וקראון רואה את עצמו אשם.

פרק שלישי – ספרי קריאה:

שאלה מספר 9: מישהו לרוץ איתו

גיבורי הרומן הזה, שני צעירים, אסף ותמר עוברים סדרת חוויות המעשירות את חייהם. אחיה של תמר, עזב את הבית בגלל מריבה עם ההורים, נלכד על ידי חבורת פושעים שמנצלים אותו, באמצעות נגינתו, על מנת להרוויח מכך כסף. תמר החליטה שתמצא את אחיה המסומם ותשחרר אותו, לכן, מנסה להילכד בידי אותם פושעים שישתמשו בשירתה על מנת לצבור כספים. כך היא נלכדת, פוגשת את אחיה ומצליחה, בעזרת ידידתה, לסלקו ולהעבירו אל מערה שבה הכינה את כל הציוד על מנת לגמול את אחיה מסמים. לתמר יש כלבה, מרגע שהיא עזבה את הבית, הכלבה החלה להסתובב ברחוב. אסף עובד בחופשה במשרדי העירייה ומתבקש לעקוב אחרי הכלבה ולהביאה לידי בעליה. כך הוא לומד על דרכה של תמר, חברתה בעלת בית הקפה ובעזרת הכלבה הוא מגיע אל המערה. יחד עם תמר הוא נאבק בשי אחיה לשחררו מן השעבוד לסמים. כך חוויות שני הנערים הללו מאפשרות להם להכיר את עצמם. תמר ואסף מתאהבים זה בזו.

שאלה מספר 10: רודף העפיפונים

הרומן, רודף העפיפונים, עוסק בחווית ילדות באפגניסטן. אפגניסטן עוברת מיד ליד ובתקופה האחרונה היא נשלטת על ידי הטאליבן. הילד המדובר עובר סדרת אירועים פוליטיים, תקופת המלוכה, התקופה הקומוניסטית, הקומוניסטים שדיכאו את האליטות באפגניסטן, דיכוי שגרם בעקבותיו לעליית הטאליבן. בתקופת הילדות אמיר, המספר, הוא חברו הטוב של חסן, בן המשרת. חסן שולט במקלע ומקבל את כל ההנחיות של אמיר. חיי הנעורים התמימים הללו נתקלים ברוע הלב של אנשי הטאליבן. חסן נאנס בברוטליות. אמיר עוזב את אפגניסטן ונוסע לקליפורניה, שם הוא מתחתן. בהווה אמיר הוא בן 33, נשוי. הוא מקבל מכתב מידיד אביו הקורא לו לשוב לפקיסטן ומשם לצאת ולשחרר את בנו של חסן. הבן נלקח לבית היתומים ומשם הוציאו אותו לשמש כבובת מין לאחד מאנשי הטאליבן. כך נוצר פער בין עולם התמימות של הילדים שנהרס על ידי אונס חסן, אונס שאמיר ראה אותו והוא סובל כל חייו כשהוא מפנים את שראה. אמיר נוסע לפקיסטן לפגוש את, חברו של אביו, הקורא לו לשחרר את בנו של חסן. רחימתאן מבהיר לאמיר שחסן חברו הוא למעשה אחיו למחצה. עלי, אביו של חסן, היה עקר ואביו של אמיר שכב עם אמו של חסן. בבית היתומים מספרים לאמיר שמפקד הטאליבן, זה שמבצע את ההוצאות להורג במגרש הכדורגל, לקח את בנו של חסן, סוהראב. אמיר הולך לשחרר את הילד ומסתבר שאיש הטאליבן הוא זה שאנס את חסן. אותו אחד מזהה את אמיר. בין השניים נערך מאבק וסוהראב מאיים על האנס ואז אמיר וסוהראב בורחים. נראה פה ניגוד בין העולם של המבוגרים לבין התום שבו עולם הנעורים, הילדות.